

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Geneza, założenia, cele oraz implementacja unijnej dyrektywy 2019/633

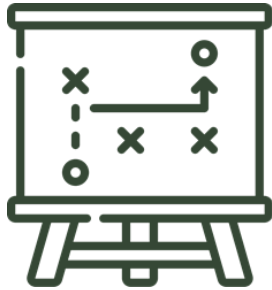

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

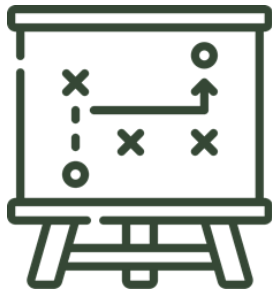

Inicjatywy na poziomie UE

Trzy publikacje Komisji Europejskiej:

- komunikat Komisji z dnia 28.10.2009 r. — *Poprawa funkcjonowania łańcucha dostaw żywności w Europie*
- komunikat z dnia 15.07.2014 r. — *Zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych w ramach łańcucha dostaw produktów spożywczych, realizowanych między przedsiębiorcami*
- sprawozdanie z dnia 29.01.2016 r. *dotyczące nieuczciwych praktyk handlowych w ramach łańcucha dostaw produktów spożywczych, realizowanych między przedsiębiorcami*

Forum Wysokiego Szczebla do spraw Poprawy Funkcjonowania Łącucha Dostaw Żywności (2010-2014, 2015-2019)

platforma ekspertów ds. praktyk w zakresie umów zawieranych między przedsiębiorstwami

(zbiór dobrych praktyk w dziedzinie stosunków wertykalnych w łańcuchu dostaw żywności, który został uzgodniony przez organizacje reprezentujące większość podmiotów w łańcuchu dostaw żywności. Zasady te stały się podstawą inicjatywy dotyczącej łańcucha dostaw, którą uruchomiono w 2013 r.

Parlament Europejski

w rezolucji z dnia 7 .06.2016 r. w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności, zwrócił się do Komisji o przedłożenie wniosku w sprawie unijnych ram prawnych w zakresie nieuczciwych praktyk handlowych.

Rada Ministrów UE (AGRIFISH)

w konkluzjach z dnia 12.12.2016 r. zwróciła się do KE o niezwłoczną ocenę skutków w celu zaproponowania unijnych ram legislacyjnych lub innych środków poza legislacyjnych mających na celu rozwiązanie problemów związanych z UTP.

Komisja Europejska

- 25.07.2017 r. publikacja Początkowej Oceny Wpływu (Inception Impact Assessment) nt. poprawy łańcucha dostaw żywności. Podejmowana inicjatywa miała na celu rozwiązanie trzech kwestii, które mają wpływ na funkcjonowanie łańcucha dostaw żywności w odniesieniu do produktów rolno-spożywczych i pozycji przetargowej operatorów w łańcuchu:
  - nieuczciwe praktyki handlowe;
  - przejrzystość rynku;
  - możliwości współpracy rolników.
- **17.04.2019 publikacja dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/633 w sprawie nieuczciwych praktyk handlowych w relacjach między przedsiębiorcami w łańcuchu dostaw produktów rolnych i spożywczych**

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Inicjatywy krajowe

➤ ustawa z 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy o Agencji Rynku

Rolnego

i niektórych rynków rolnych

- od 3 października 2015 r. wprowadzenie obowiązku zawierania pisemnych umów na dostawę produktów rolnych
- od lutego 2017 r. wprowadzenie kar pieniężnych za brak umów na piśmie lub ich wadliwość

Zespół Roboczy powołany w maju 2015 r. - złożony z przedstawicieli organizacji zrzeszających producentów żywności, organizacji reprezentujących sieci handlowe i dystrybutorów oraz niezależnych ekspertów

Kodeks Dobrych Praktyk Handlowych - próba opracowania dokumentu, który byłby zbiorem zasad we wzajemnych relacjach handlowych między dostawcami/producentami żywności a sieciami handlowymi.

Głównym celem tego dokumentu była chęć wyeliminowania stosowania nieuczciwych praktyk we wzajemnych relacjach handlowych. Dokument ten miał zostać dobrowolnie przyjęty przez dostawców/producentów żywności z jednej strony oraz sieci handlowe z drugiej strony.

Geneza

- **ustawa z dnia 15 grudnia 2016 r. o przeciwdziałaniu nieuczciwemu wykorzystywaniu przewagi kontraktowej w obrocie produktami rolnymi i spożywczymi**

ustawa, która będzie obowiązywała wszystkie podmioty a nie tylko te które wyrażą taką wolę jak w przypadku Kodeksu Dobrych Praktyk Handlowych

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Cele dyrektywy

Cele dyrektywy

- wprowadzenie wspólnych (unijnych) minimalnych ram w stosowaniu jednolitego podejścia w odniesieniu do nieuczciwych praktyk handlowych w łańcuchu dostaw żywności
- państwa członkowskie mogą utrzymać lub wprowadzić bardziej rygorystyczne przepisy krajowe mające na celu zwalczanie nieuczciwych praktyk handlowych, niż te ustanowione w niniejszej dyrektywie, pod warunkiem są zgodne z przepisami dotyczącymi funkcjonowania rynku wewnętrznego

Dyrektywa UTP's – zakres stosowania

- ochrona tylko dostawców,
- nieuczciwe praktyki handlowe występujące w związku ze sprzedażą produktów rolnych i spożywczych,
- progi rocznych obrotów – przedziały, w ramach których ustalana jest silniejsza pozycja nabywcy - 6 kategorii w odniesieniu do wielkości obrotów dostawców/nabywców (od 0 do 2 milionów, od 2 do 10 milionów, od 10 do 50 milionów, od 50 do 150 milionów, od 150 do 350 milionów, i od 350 milionów rocznie),
- zastosowanie przepisów również gdy nabywcą jest organ publiczny - sprzedaż produktów rolnych i spożywczych przez dostawców, których roczny obrót nie przekracza 350 mln EUR wszystkim nabywcom, którzy są organami publicznymi,
- transakcje sprzedaży, w których dostawca lub nabywca mają siedzibę lub miejsce zamieszkania w UE,
- obejmuje również usługi

Nieuczciwe praktyki

- lista praktyk bezwzględnie zakazanych - „czarna lista praktyk”
- lista praktyk zakazanych, o ile nie są szczegółowo i jednoznacznie określone między stronami - „szara lista praktyk”

Czarna lista

„Czarna lista” (całkowicie zakazane):

1. zapłata za produkty łatwopsujące później niż 30 dni;
2. zapłata za pozostałe produktów rolne i żywnościowe później niż 60 dni;
3. anulowanie w krótkim czasie zamówienia na produkty łatwopsujące;
4. jednostronna zmiana warunków umowy na dostawę;
5. wymaganie płatności, które nie są niezwiązane ze sprzedażą produktów rolnych i żywnościowych;
6. wymaganie zapłaty za pogorszenie jakości lub stratę produktów, która nastąpiła w lokalu nabywcy i która nie jest spowodowana zaniedbaniem lub winą dostawcy;
7. odmowa potwierdzenia na piśmie warunków umowy dostawy, jeżeli żąda tego dostawca;
8. ujawnienie tajemnic handlowych dostawcy w sposób niezgodny z prawem w rozumieniu dyrektywy (UE) 2016/943;
9. stosowanie działań odwetowych (gdy dostawca składa skargę lub współpracuje z organami ścigania podczas dochodzenia);
10. żądanie rekompensaty za koszty rozpatrzenia skarg klientów związanych ze sprzedażą produktów dostawcy, mimo że dostawca nie dopuścił się zaniedbania ani winy.

Szara lista

„**Szara lista**” (praktyki dozwolone, pod warunkiem, że zostaną wyraźnie i jednoznacznie określone w umowie pomiędzy stronami):

1. zwrot **niesprzedanych produktów** bez zapłaty
2. obciążanie zapłatą za udostępnianie na rynku, za magazynowanie, wystawianie na aukcję
3. obciążanie całością lub częścią kosztów rabatów na produkty sprzedawanych przez kupującego w drodze promocji.
4. wymaganie zapłaty za reklamę produktów przez nabywcę;
5. wymaganie zapłaty za obrót produktami rolnymi i spożywczymi przez nabywcę;
6. wymaganie zapłaty za wykorzystanie personelu, pomieszczeń wykorzystywanych do sprzedaży produktów dostawcy.

Dyrektywa UTP's – harmonogram prac

przyjęta w dniu 17 kwietnia 2019 r.

weszła w życie 30 kwietnia 2019 r.

do 1 maja 2021 r. - transpozycja do przepisów krajowych

do 1 maja 2022 r. – obowiązek dostosowania umów zawartych przed datą publikacji

Dyrektywa UTP's – harmonogram prac

- ✓ do dnia 1 listopada 2021 r. KE przedstawi PE, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów sprawozdanie pośrednie ze stanu jej transpozycji i wdrożenia.
- ✓ do 1 listopada 2025 r. KE przeprowadzi pierwszą ocenę przedmiotowej dyrektywy i przedstawi sprawozdanie dotyczące najważniejszych

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

Implementacja dyrektywy

Projekt ustawy

- projekt ustawy ma taki sam tytuł co obecnie funkcjonująca ustawa, ponieważ uchwalenie nowej ustawy w tym zakresie z nowym tytułem może wprowadzać w błąd zainteresowane podmioty,
- ochrona dostawcy i nabywcy,
- możliwość prowadzenia postępowania nie tylko w przypadku stosowania nieuczciwych praktyk wskazanych w dyrektywie ale również gdy wykorzystywanie przewagi kontraktowej jest sprzeczne z dobrymi obyczajami i zagraża istotnemu interesowi drugiej strony albo narusza taki interes.

Projekt ustawy

- 2 nowe nieuczciwe praktyki:
  - ❑ obniżanie należności z tytułu dostarczenia produktów po jego przyjęciu przez nabywcę w całości albo umówionej części, w szczególności na skutek żądania udzielenia rabatu;
  - ❑ ustalaniu terminów zapłaty za dostarczone produkty z naruszeniem przepisów ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U z 2019 r. poz. 118 i 1649);
- ustanowienie terminu zapłaty - maksymalnie 30 dni za wszystkie produkty (bez rozróżnienia na łąto psujące się).

Projekt ustawy

- przepisy o możliwości dobrowolnego poddania się przez stronę karze (kara może być wtedy obniżona nie więcej niż o 50%), jeżeli Prezes UOKiK uzna, że zastosowanie tej procedury przyczyni się do przyspieszenia postępowania.
- przepisy odnoszące się do sytuacji gdy strona karana w roku obrotowym poprzedzającym rok ukarania nie wypracowała żadnego obrotu lub osiągnęła obrót w wysokości nieprzekraczającej równowartości 100 000 euro (wtedy uwzględnia się średni obrót osiągnięty przez przedsiębiorcę w trzech kolejnych latach obrotowych poprzedzających rok nałożenia kary).

MINISTERSTWO
ROLNICTWA
I ROZWOJU WSI

WWW.GOV.PL/ROLNICTWO

Dziękuję
za uwagę

